

Manevi(Dini) Danışmanlık ve Rehberlik

VGZ Sector Islam, IGV-Thuis

islamitische@geestelijkeverzorging.nl

Manevi Rehberlik

- **Manevi Danışmanlık ve Rehberlik:** "Danışanların inanç dünyalarının hayatlarına etkilerini bilmelerine yardımcı olma sürecini; danışanların din veya maneviyatla ilişkilendirdiği hayat sorunlarıyla başa çıkmalarında bütüncül bir yaklaşımla modern danışma teknikleri ile dinî ve manevi yöntemleri birlikte kullanan; danışanların hedeflerine ulaşmalarına destek sağlamak amacıyla yapılan profesyonel rehberlik ve danışmanlık hizmetidir"
- **Müslüman manevi rehber:** Kişilere duygusal ve ruhsal destek sağlamayı amaçlayan, yaşam soruları, anlam arayışı, maneviyat ve varoluşsal krizler konusunda destek sunan uzmanlardır.
- **Manevi Rehberlerimiz:** Müslüman danışan/hasta fark etmeksizin, kendisine başvuran herkese hizmet eder ona kulak verip destek sağlar.

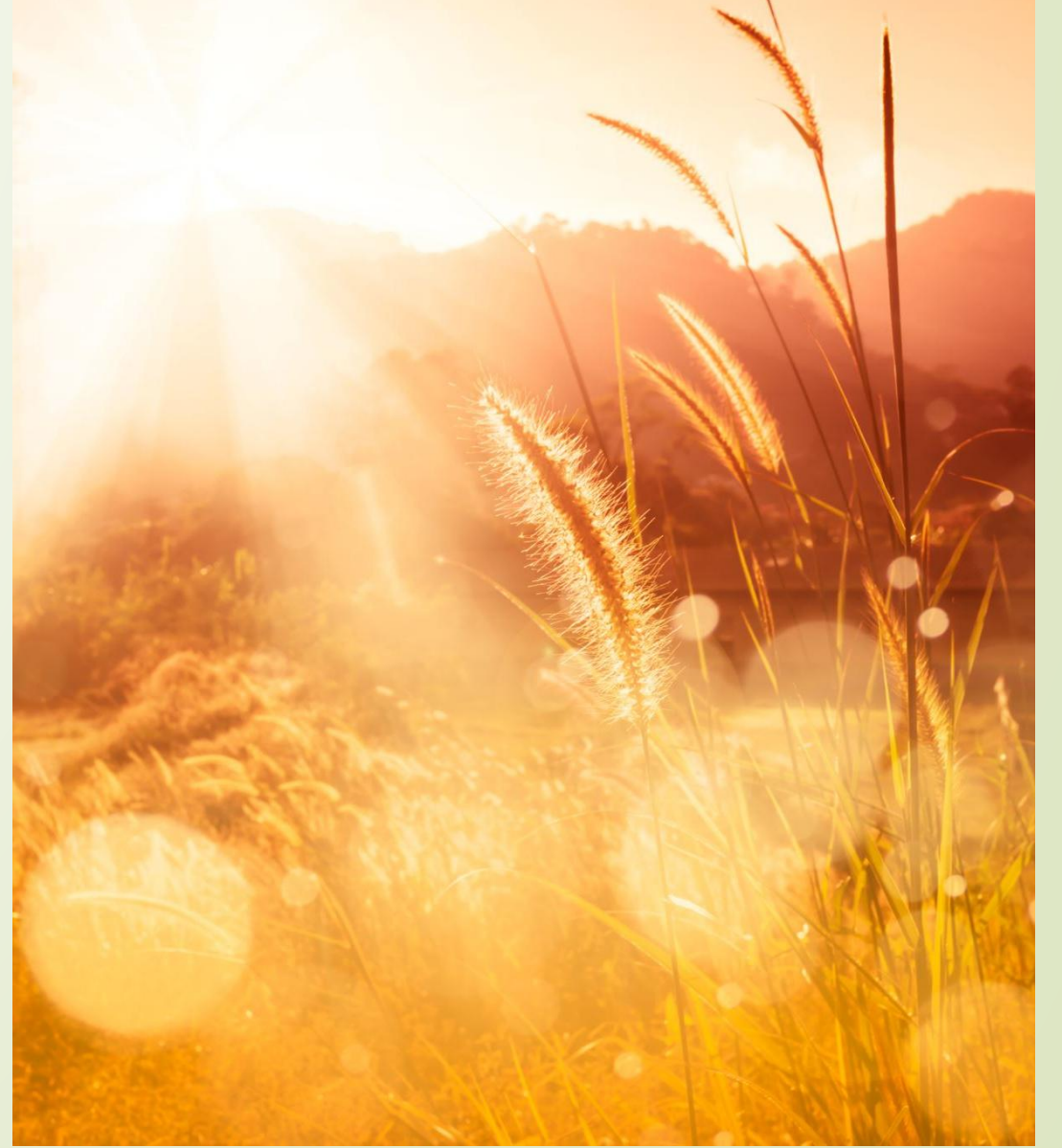
Hollanda'da Manevi Rehberlik ve Kurumlar

- CMO
- Sector Islam-VGVZ
- SPIOR
- IGV-Thuis
- LVC
- Universiteler

Manevi Rahberliğin Amacı

- Bireylerin ve toplumların karşılaştıkları zorluk ve kriz anlarında insani ve ahlaki değerleri öne çıkarmak,
- Birlikte duruma uygun dini ve manevi çerçevede çözümler arayarak insanın huzuru için doğru ve güzele yönelik farkındalık oluşturmak,
- Zor günlerde kişilere yakınlık ve ilgi göstererek hem ruhsal hem de duygusal sağlığını, iyilik halini destekleyerek korumak.

Manevi rehber ne sunabilir?

- Empatik dinleyici (Duygu ve düşünceler için alan açma)
- Güven ve Destek (Problemlerin paylaşımı ve uzmanlara yönlendirme)
- Rehberlik (Ebeveyn rehberliği/Gençlere kimlik arayışında rehberlik)
- Değerlere Bağlılık (Karakter eğitimiyle güçlendirme)
- Hayat ve inanç sorularına cevaplar sunmak
- İslami etik konusunda danışmanlık vermek(hastalık ve tedavi konusunda)
- Vakalar arasında arabuluculuk(Ailevi ilişkileri dengede tutma ve koruma)
- Özel gün ve gecelere dikkat gösterip organizeler yapma(Ramazan/iftar)
- Dua ve ritüellerde liderlik yapma(Cenaze, Doğum, Hastaya destek)

Çalışma alanları

Hastaneler

Huzurevleri ve Bakım Evleri

Rehabilitasyon

Psikiyatri

Zihinsel Engelliler Bakımı

Gençlik Hizmetleri

Adalet ve Birinci Basamak sağlık Çalışanları

Yaşam sorularında ve varoluşsal Kriz anlarında

- Neden bu benim başıma geliyor?
- Bu Allah'ın bir cezası mı yoksa ödüllendirileceğim bir sınav mı?
- Ne yanlış yaptım? Allah beni affedecek mi
- Hayatımın anlamı nedir, ben kimim?
- Bu durumdan nasıl çıkarım?
- Başkalarına yük mü oluyorum?
- Gerçekten benim için kim önemli?
- Ne umut edebilirim? Özel bir dua var mı?
- Gücü nereden alıyorum?
- Allah neden yardım etmiyor?
- Nasıl yardımcı olabilirsin?
- Kayıpla nasıl başa çıkabilirim? Kuran okurmusun?

Aşağıdaki durumlar söz konusu olduğunda Hayat anlami soruları Merkezi'nden (alternatif manevi danismanlik merkezi???) destek alabilirsiniz

- Önemli bir yaşam olayı: kayıp, travma, çatışma, terminal dönem, ölüm.
- Derin yaşam soruları, örneğin: "Ben kimim?", "Bu neden benim başıma geliyor?", "Şimdi hayatımla nasıl devam etmeliyim?"
- Acı içinde yalnızlık, kendini yalnız hissetmek.
- Yaşanmış hayat üzerine düşünme ihtiyacı ve kendini yenileme: "Ne değerliydi?"
- Kişisel maneviyat hakkında konuşma ve karakterini olumlama, geliştirme

Manevi rehberle ne zaman konuşma ihtiyacı hissedersiniz?

- Öfkeniz, üzüntünüz veya korkunuz hakkında konuşmak istiyorsanız
- Hayatınızın bilançosunu çıkarmak istiyorsanız
- Size güç veren kaynakları tekrar arıyorsunuz
- Dini inancınız konusunda destek arıyorsunuz
- Veda etmek, yas tutmak veya üzüntünüzle başa çıkmak için destek arıyorsunuz

Hollanda'da Müslüman hastalara ve yaşlılara sunulan imkanlar

- Şuan fiziksel rahatsızlıklar ve psikososyal sorunların yanısıra varoluşsal acılar da güncel yaşam kalitesini etkilediği için her sağlık ve bakım kurumlarında Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri verilmektedir.
- Hollanda'daki bakım kurumları Müslüman topluluğun dini inançlarına ve kültürel değer ve geleneklerine uygun manevi bakım sunmaya gayret etmektedir.
- İslami kurumların desteği ile evde yaşayan 50 yaş ve üzeri yaşlılar ile palyatif bakım aşamasındaki hastalar ve yakınları için bir manevi danışmanla yapılan görüşmeler evde de ücretsiz verilmektedir.

Manevi Rehberler nerelerde hangi hizmetleri sunarlar

Sağlık Kurumlarında

- **Danışmanlık ve Destek:** Hastanın dini inançlarına uygun olarak manevi ve duygusal destek sağlayarak; Hastanın yaşadığı zorluklar karşısında sabır ve umut aşılacak.
- Tıbbi ekip ile hasta ve ailesi arasında kültürel **arabuluculuk yaparak**
- Hastanın dini ve kültürel ihtiyaçlarını ve değerlerini bakım ekibine açıklayarak, hasta bakımında **bütünsel bir yaklaşım** sunarak
- Sağlık hizmeti sağlayıcılarına **İslam kültürü, gelenekleri ve dini uygulamalar** hakkında bilgi vererek
- Tıbbi tedavi ile ilgili çatışmaların olduğu durumlarda, İslamî etik ve prensipler doğrultusunda **Etik danışmanlık sağlayarak**

Evlerde

- **Empati kurarak dinleme:** Kişiyi anlayarak dinlemek
- **Duygusal Destek:** Kişinin duygusal ihtiyaçlarını anlamak ve kaygı, korku, endişe veya üzüntüyle başa çıkmalarına yardımcı olmak
- **Ruhsal Danışmanlık:** Kişinin içsel huzurunu bulmalarına ve manevi sorularını yanıtlamalarına yardımcı olmak.
- **Dua ve Meditasyon, Kuran okumaları:** İnançlarına göre dua etmelerini veya zikir ve teffekkur gibi meditasyonlara teşvik etmek
- **Kişinin değerlerini ve inançlarını bulmasına** bu değerler doğrultusunda yaşamlarına yön vermelerine destek olmak
- **Kriz Durumlarına Müdahale:** Örneğin, hastalık, kayıp veya endişe verici zor zamanlarda onlara umut verici olmak

Temel Kaynaklar ve Değerler

- Kuran
- Sünnet
- İcma/Alimler/güncel Fıkıh
- Değerler ve Gelenekler
- Kişilerin kendi hikayesi ve değerleri

İslamî manevi rehberliğin diğer desteklerden farkı

- Farklı yöntem ve kaynaklar kullanırlar; Kurân, Peygamber'in hadisleri ve İslamî gelenekten hikayeler kullanarak
- Manevi rehber hastaya fitrata ve Sünnettullah' a uygun olan hem manevi hem de psikolojik sağlığını destekleyen hizmetler verirler(Rum Suresi 30)
- Dinin insan üstü desteği ile hastalık, acı ve kayıp dönemlerinde anlam, umut ve teselli sunarak
- Manevi, ahlaki, kültürel dinamiklerle birlikte psikoloji, sosyoloji, iletişim gibi bilimlerin yöntemlerini de kullanarak
- Ruhsal ve duygusal ihtiyaçlara bütüncül bakarak beden ve ruh ikilisini dengede tutarlar(Secde Suresi 9)

Bakım yöntemleri:

1. Kendi Eksiklerini ve durumunu kabullenebilme

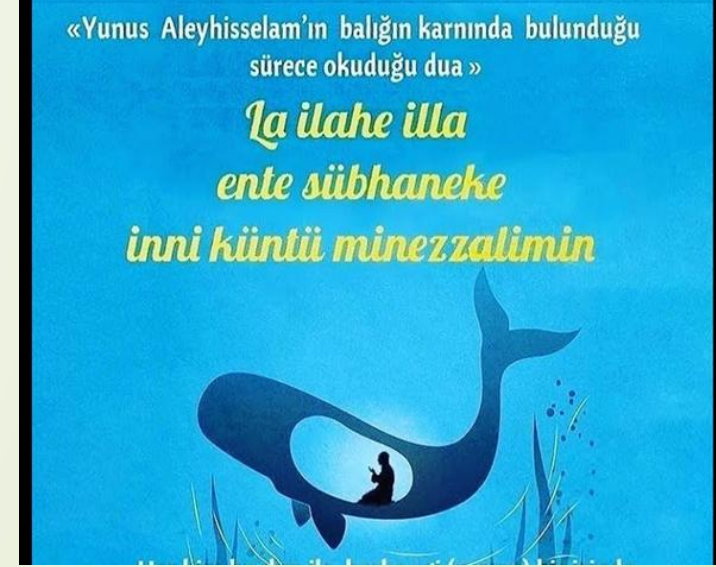

- Bireye kendi eksiklikleri ve hatalarını kabul edip bunlar üzerinde çalışmanın önemini hatırlatır
- Bağlanmayı göze almak ve yardım istemekten çekinmemek
- Yunus as duasi (Enbiya 21:87)

Bakım yöntemleri:

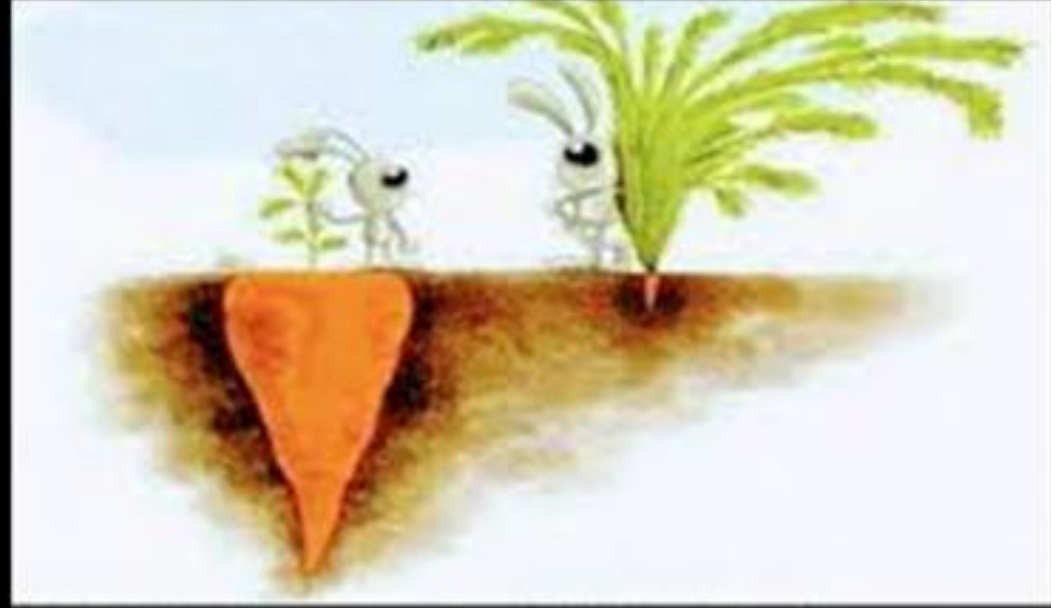
2.Ruhu besleme ve arındırmada rehberlik sunar

- **Ruhsal Temizlik ve Kendini Tanıma**
"Ağaçtan olgunlaşmış meyveler sallandığında nasıl düşerse, ateşle titreyen hasta bir müminin günahları da öyle düşer." **Hadis**
- "İnsanlar arasında en ağır belaları peygamberler yaşar, sonra evliyalar, sonra onların yaşadığı gibi yaşayanlar ve ardından onlara benzeyenler." **Hadis**
- **Nefs ile Mücadele:**Hastayı, içsel mücadele yoluyla karakterini geliştirmeye teşvik eder. Hastalık sabun gibidir, günahların kirini yıkar ve tamamen temizler. Hastalıkların günahlar için kefaret olduğunu güvenilir bir rivayetten anlıyoruz.
- **Kendini tanımanın Allah'ı tanımaya götürdüğünü vurgular** (Men arefe Nefsehu Fegad arefe Rabbehu)

Bakım yöntemleri: 3.Olumlu düşünmeye yeni yollar açar

- وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
- Kuran'daki "Bir şey sizin için kötü görünse de, belki de sizin için iyidir" (Bakara 2:216) ayetiyle hastayı pozitif düşünmeye teşvik eder.

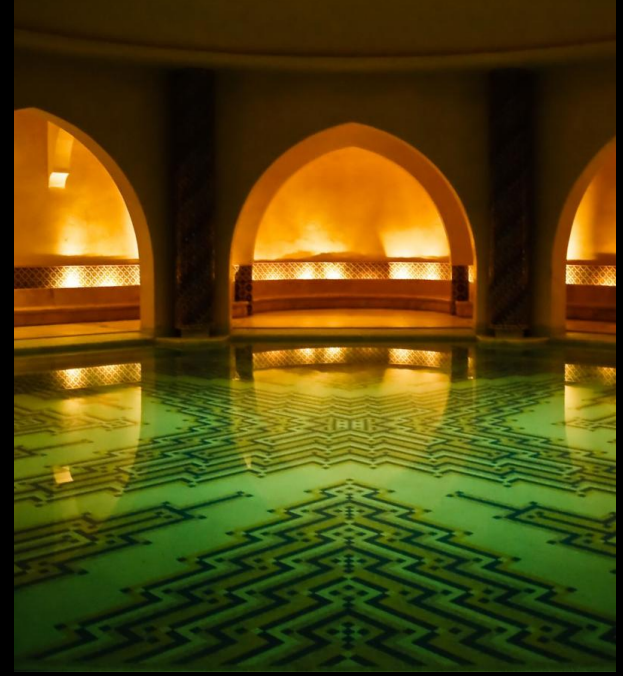

"Sizin hayır gördüklerinizde şer,
şer gördüklerinizde hayır vardır.
Allah bilir de, siz bilemezsiniz.."
(Bakara,216)

Bakım yöntemleri:

4.Zorlukların Anlamın ıbuldurur:

- Pozitif bakış açısı ve umut
- Zorlukların ve acıların hayatın bir parçası olduğunu ve her sıkıntının bir çözümü olduğunu vurgular.
- Hastaya, Allah' (c.c.)ın ona güçlükleri bir çözümle birlikte verdiğini hatırlatır.
- Yani, hayatlarında en büyük felaketlerle karşılaşan ve en ağır sorunlara katlanan insanlar, en mükemmel dereceye ulaşmış olanlardır. Başta peygamber Hz.Eyyûb (as); diğer tüm peygamberler, evliyalar ve Allah'ın samimi kulları; hepsi, hastalıklarını saf bir ibadet şekli olarak görmüşlerdir.
- Merhametli Yaratıcıdan geldiğini unutmadan hamd ve sabır ile karşılamışlar.

Bakım yöntemleri: 5.İçsel Dengeyi bulmasında rehberlik eder

- **أَلَّا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ**
- Kalbin zikrullah (Allah'ı anma) ile huzur bulacağını ve bu şekilde içsel bir denge sağlanacağını öğretir (Ra'd 13:28).

Bakım yöntemleri: 6.Öz Güven kazanmasına destek olur

- لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

(Bakara Suresi 286)

Allah' (swt)'in kimseye taşıyabileceğinden fazlasını yüklemeyeceği inancıyla hastanın kendine güvenini artırır

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(Mu'min suresi 60)

Bakım yöntemleri:

7.Bağışlama ve Hoşgörü:

- Bireyin geçmişteki hatalarını bağışlaması ve gelecekle ilgili kaygılarını bırakması
- Ey inleyen, feryat eden hasta! Hastalığın belirtilerine bakıp ah vah etme, anlamına bak ve hayret et! Eğer hastalığın güzel bir anlamı olmasaydı, merhametli Yaratıcı sevgili kullarına hastalık vermezdi.

Bakım yöntemleri: 8.Allah'a Yakınlık

- فَلْيَسْتَدْعَانِ إِذَا الدَّاعِ دَعْوَةَ أُجِيبُ قَرِيبًا فَايِّي
لَعَلَّهُمْ بِي وَلِيُؤْمِنُوا بِي جِيبُوا
' يَرْشُدُونَ

Hastaya Allah'(svf)ın yakın olduğunu ve dua yoluyla yardım isteyebileceğini hatırlatır.

Kuran'da belirtilen "Ben yakınım" ayeti (Bakara 2:186) ile hastaya yalnız olmadığını hissettirir.

Bakım yöntemleri:

9.Dua ve ibadete teşvik

- قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا
- Duanız Olmazsa Ne Kıymetiniz Var?(Furkan 25/77)
- Allah'la bağ kurmasına yardım eder
- Dua kulluğun ruhudur ve iç huzuru verir
- Ruhsal terapi olur
- İnsanın sabırlı olmasına yardımcı olur
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ
- (Bakara-153)